

salost. Sakai vi ste dobru veidu, de taisti kateri tulikain vessenja so vam iskasali, potler vas bodo pregagnali, topli, krisali inu spotlivu na svetim krisi perbiali. Zhe od tod enu maihinu h temu se perblisamo, kar pomeni tu mestu, tudi ussidagnim zhassi nas usmileni jesus se joka. Tu mestu pomeni nasso Dusho, kateri veliku milosti inu dobrute ie iskasou io ie h pervimu stvaru po svoim Pildi, faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram, ie nio oprou inu ozhistiu od greha, io ie slekou s kramplin hudizha poklenska, u tem kir sa nio reshit ie preliu usso negovo sveto Resho (!) kri. Videjo z tedai pruti leti dobruti mu nesgruntani milosti nehvalesen se iskase, dokler nemestu hodit po negovim nauuku, se blise h temu fardamanim, se milu s jozhe, videns Jesus civitatum flevit super illam. Amen.

D. Mattio Zupin m. p.

Viduchi Jesus grad od Jerusalema so mi se prolile susce; — moi predragi grad so dusse nasse, sgora oneh on gioce cadar mi drugi pademo u grih, tadaí on gioce, sacai duse nase on negleda vec cacor pervo, cadar sgubimo . . . negovo tadaí on gioce; no co mi drughi nechiamo da Jesus ioce, recemo largo od griha, pustimo crivigne, pustimo soaco slo, i oslisimo negove sapovedi, taco chiamo resveselit Isusa, i en dan chiamo miloschio negovo dosegnit . . . nebesco. Uni grad arbet ie bil nel lepce, taco duse nase so nel lepce, cadar so u milosti od Boga, on ich gleda cacor negove . . . ma cadar sa naso nesrechio ich od nega odversemo, tadaí on dela vidi s ovo . . . P. Antonio Palcich.

Dr. K. Glaser.

**Krszásnszko katholicsánszke cerkvene peszmi** sz potrebními molítvami i vnógimi vogerszkimi peszmami za skolnike, katholicsánszko mladézen, ino za vszákoga pobozsnoga krsesenika. Vö dáne od drüstva szvétoga Stevana. Prvi natísz. Budapest, 1893, 687. — To cerkveno pesmarico v prekmurskem narečji in madjarskem »državnem« pravopisu je sestavil učitelj *Jožef Pustaj* v Martjancih (med ogerskimi Slovenci). Da je pri-skrbelo ogersko društvo sv. Stefana izdajo te knjige, temu je pač vzrok, ker je v nji najti tudi nekoliko pesmij v madjarskem jeziku. Nekatere pesmi se tedaj nahajajo v obeh jezikih. Tako naj pomore ta pesmarica prekmurkim Slovencem, da se skoraj nauče državnega jezika. To se nam prav odkrito pove v uvodu: »ár sze je solszka deca i mladézen zdaj zse tídi privádila, vszamogócsega i dobrotivnoga Oco po lejpom vogerszkom jeziki hváliti i zvisávati. I vszi m, ki mladézen gori hránimo, tó verjemo, ka je zse nej dalecs ono vrejme, gda mo vszi lehko po obcsinskom jeziki nase domovine dícsili Bogá — sz ednim glászom. To je tedaj želja patrijotskega učitelja. Vender moramo biti hvaležni njemu in društvu za to knjigo, zakaj malo številce ogerskih pesenc ne obrodi zaželenega sadu. V knjigi je tudi nekoliko štajerskih pesmij, seveda v popravljeni odeji, nekaj jih je pa prevedenih iz madjarskega jezika. Jezik je prekmursko narečje, toda ne popolnoma pristna in nepopravljena govorica ogerskega Slovenca, nego prekmurski »književni« jezik. Ta jezik se je polagoma utrdil v jednom stoletji, v njem je pisana vsa prekmurska cerkvena »književnost«, prevod novega zakona, psalterja, molitveniki, katekizem in knjige jednake vrste. V tem »književnem« jeziku se dá opaziti nekoliko vpliva sosednega štajerskega narečja. Marsikateri dijalek-tiške posebnosti ni tedaj najti v jeziku prekmurskih knjig in tedaj tudi ne v tej pesmarici. Prekmurski pisatelji so zgodaj opazili, da nekaterih posebnostij ni v bližnjih narečjih n. pr. izpada *h*, prehoda *m* v *n* na konci besede, in zato jih niso vzprejeli v knjigo. Ob sedanjem razmerji ni misliti, da bi književna slovenščina izpodrinila domače književno narečje, slovenska knjiga le težko najde semkaj pot, ker bi utegnila škodovati naglemu napredku državnega jezika med Prekmurci.

V. O.

**Hrvaške novice.** V Zagrebu biva sedaj več hrvaških umetnikov, da zvrše nekatera dela, ki jih je naročil oddelni predstojnik dr. Kršnjavi. Sloveči slikar Vlaho Bu-

kovac je svoje tovariše pridobil za idejo, da bi se vsa dela razstavila. To se baje zgodi o Božiči, in razstavi bode naslov »Hrvaški salon«. — Dr. Kršnjavi je dal točno posneti umotvorine partenonske v Atenah. Sadreni odlivki se namesté v dvorani obrtne šole in veljajo okolo 8000 gld. —

**Iz hrvaške književnosti.** Intendant hrvaškega gledališča g. dr. S. pl. Miletic je zasnoval novo in prevažno književno podjetje »Teatralno biblioteko«, ki bode v posamičnih zvezkih objavljala izbrana dela hrvaškega repertoara. Kjer bode treba, opremile se bodo drame s predgovorom in tolmačem. Urednik »Teatralni biblioteki« je Nikola Andrić, dramaturg hrvaškega gledališča, ki je že tudi v novi knjižnici priobčil izboren prevod Molièrovih »Les Précieuses ridicules«. Cena prevodu 25 kr. — Uprava narodnega gledališča razpisuje tri darila, in sicer 500 gld. za izvirno tragedijo ali dramo iz domačega življenja, 300 gld. za izvirno komedijo ali narodno glumo iz sedanjega življenja hrvaškega, vsaj v treh dejanjih, in 500 gld. za izvirno operno delo v serijoznem ali komičkem slogu. Rok vsem trem delom je postavljen do dné 1. marca 1895. Za operno nagrado smejo tekmovati seveda tudi drugi slovanski skladatelji, vendar bodo imela prednost tista dela, katerim je snov vzeta iz hrvaškega življenja. Zajedno s tem razglasom se je gledališka uprava pismeno obrnila do vseh boljših hrvaških dramatikov in glasbenikov. Hrvaška dramatska književnost brez hrvaških izvirnih dram ni hrvaška, kakor slovenska dramatika ni slovenska brez slovenskih izvirnih del! —

Sekcijski načelnik hrvaške deželne vlade, g. Vladimir Mažuranič, sin pokojnega pesnika »Čengićage«, vabi na naročbo zbrane književne ostaline svojega očeta. Najprej izidejo pesmi, ki bodo stale brošurane 2 gld., lepo vezane pa 2 gld. 50 kr. — Začela je izhajati »Zabavna knjižnica«, katero ureduje dr. August Harambačič. Priobčevala bode v zvezkih po 40 strani izvirna hrvaška dela, pa tudi prevode iz drugih, posebej slovanskih književnostij. Prva dva zvezka prinašata Sienkiewiczév roman »Ognjem i mačem«, »Žrtvo ljubavi« in drobnosti. Vsakih 10 dni izideta po dva zvezka; cena vsakemu 15 kr.

**Slovanska biblijografija.** Hrvaški »Vienac« je priobčil pismo, katero je član slovanskega dobrotornega društva v Odesi, prof. Aleksander pl. Borženko, poslal historiku g. prof. T. Smičiklasu v Zagrebu. Rečeno društvo je namreč sklenilo izdavat mesečni glasnik slovanske književnosti in se zato obrača do slovanskih pisateljev s prošnjo, da bi po jeden izvod svojih del pošiljali javni knjižnici v Odesi, in sicer na ime generalnega konzulata francoskega. Če dobi ta ideja dovolj podpore, utegnili bi se zasnovati v Odesi tudi osreduja knjižnica slovanskih knjig modernih pisateljev.

**Znameniti grobovi.** Meseca septembra je umrl v papeževi palači v Castelgandolfu slavní italijanski arheolog J. B. de Rossi, ki je prvi temeljito preiskal rimske katakombe in zlasti napise po njih. Spisal je veliko del o starokrščanskih spomenikih v Rimu; posebej slovi knjiga »Roma sotteranea christiana« (1866.—1877.). Pokojnik, katerega je že pred dvema letoma zadela kap, bil je tudi član jugoslovanske akademije v Zagrebu.

#### „Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četrť leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Izdajatelj Janko Kersnik. — Odgovorni urednik dr. Ivan Tavčar.

Upravništvo »Národna Tiskarna« Kongresni trg št. 12. v Ljubljani.

Tiska »Národna Tiskarna« v Ljubljani.